

Höftleds- röntgen

HÖFTLEDSRÖNTGEN INFÖRDES

för schäferhundar på 50-talet och hundarna röntgades då från 6 månaders ålder. På 70-talet tilltog röntgen och de flesta brukshundsraser involverades. På 80-talet infördes en regel att hundarna skulle vara minst 1 år gamla vid röntgentillfället. Senare har rekommendationerna varit mellan 1,5 och 2 år gamla på stora raser.

Anledningen till att höftledsröntgen infördes var för att få ner frekvensen av höftledsfel. De flesta brukshundsklubbar samarbetar med Svenska Kennelklubben för att minska denna frekvens. Det innebär att valpar till icke höftledsröntgade föräldrar visserligen kan registreras hos SKK men får en avelsspärr som ej kan hävas.

DET SOM FLITIGT DISKUTERATS under de senaste åren är huruvida typen av sedering vid röntgen kan påverka bedömningen av höftlederna. Sedering innebär att hunden får ett preparat som gör att den ligger lugnt och stilla under röntgenundersökningen som då kan utföras utan omtagningar (detta är inte minst viktigt för att personal inte skall exponeras för mer strålning än nödvändigt.) Samtliga 238 röntgenkliniker i Sverige har svarat på en enkät där preparat och dosering angavs på remisserna. 209 kliniker svarade på enkäten det vill säga 88 %. De flesta av dem använder en kombination av preparaten Domitor och Torbugesic/Butomidol i dosen 0,01ml/kg. Näst vanligast var endast Domitor och en del mindre kliniker använde Plegicil respektive Rompun.

VID ETT TIO TAL KLINIKER förekom det att hundar röntgades utan sedering på djurägarens begäran. I det internationella regelverket som utfärdats ska hundarna vid höftledsröntgen vara tillräckligt avslappnade med hjälp av sedering eller narkos för att få en korrekt bedömning enligt veterinär Åke Hedhammar, professor vid Sveriges Lantbruksuniversitet och initiativtagare till studien.

HUSDJURAGRONOM SOFIA LINDBERG har analyserat svaren som klart visar att skillnaden mellan Plegicil och andra preparat är tillräckligt stor för att man ska kunna

utesluta slumpen. Man ser en lägre HD-frekvens (dvs. det är mindre antal hundar som får HD C och D) för de Plegicil-sederade hundarna p.g.a. att de är mindre avslappnade. En hund som helt solklart har bra höfter har det också under en djupare sedering men hundar i gråzonen kan få en bättre bedömning med Plegicil. Det innebär att en hund sederad med Domitor, som är mer avslappnande, har gått igenom en strängare bedömning av sin höftledsstatus än de som sederats med Plegicil.

OM MAN VILL FÖDA UPP HUNDAR med så bra höftleder som möjligt, vilket givetvis är viktigt för våra arbetande hundar, bör avelshundarna sederas så att de blir mer avslappnade och därigenom får en rättvisare bedömning. SKK har som första åtgärd efter att ha tagit del av resultaten infört ett krav på uppgift om använt preparat och dosering på blanketten för höftledsröntgen. Detta för att förhindra att hundar röntgas osederade vilket är ett första steg i strävan att nå en standardisering av sederingsmetoder i samband med röntgen.

VID HÖFTLESDYSPLASI

Höftledsdysplasi, HD, (felaktig utveckling av höftleden), är en relativt vanlig åkomma hos framför allt storvuxna hundraser. Bedömningarna för HD är A till E där A och B innebär normala höfter, C och D innebär icke godkända höfter och E innebär kraftig dysplasi. Höftledsdysplasi ger förr eller senare upphov till förslitning av brosket i höftleden. Broskförslitningar leder ofta till att höftleden kan bli deformerad med benpålagring hos den gamla hunden. Något säkert samband mellan benpålagringar och smärta finns ej, ofta härrör smärtan från muskulatur och ledkapsel. Det bör observeras att gamla



Linda och Hanna höftledsröntgar en Labrador.

hundar kan få pålagringar trots att de bedömts ha normala höfter som unga. Ofta är det fråga om förslitning som kan drabba även andra leder. Detta ses speciellt hos hårt arbetande bruks- och draghundar men också gamla avelstikar.

OM EN HUND BEDÖMS ha höftledsfel vid 1-årsröntgen är det viktigt att hålla igång hunden så att den bibehåller sin muskulatur i bakkdelen. En ökad muskulatur innebär en stabilare led. Man kan mycket väl cykelmotionera och träna en hund med höftledsfel men man bör dock vara försiktig med hopp och krypträningar. Det är också viktigt att hålla nere hundens vikt för att minimera belastningen på höftlederna. Det är även gynnsamt att tillsätta kosttillskott som glukosaminer, kondroitinsulfat och fettsyror. Dessa preparat minskar risken för pålagring och hjälper till att smörja leden. Dessa tillskottspreparat finns som tablett, oljor eller i ökad mängd i foder. (Detta är även gynnsamt för äldre hundar utan höftledsproblem.) Hundar som uppvisar stelhet/smärta från bakkroppen bör givetvis veterinärundersökas innan någon behandling påbörjas. 🐾

TEXT 🐾 **Christer Nygren, Chefs veterinär Annika Nygren, Djursjukvårdare Jägarvallen Djursjukhus**

FOTO 🐾 **Yvonne Öster**

FRÅGA VETERINÄREN

Christer Nygren
Chefs veterinär
Jägarvallen Djursjukhus



HEJ! JAG UNDRAR OM HUNDAR KAN FÅ MAGINFLUENSA ELLER BLI SMITTADE AV VÅRA VIRUS?

Siw i Vikingstad, har två Papillon.

HEJ SIW!

Hundar kan få maginfluensa men det är inte speciellt vanligt att de smittas av samma virus som drabbar oss, ej heller att vi smittas av hundar. Om din hund får maginfluensa så räcker det oftast med att du är noggrann med din hygien och inte låter din hund slicka på dig för att undvika att du själv blir smittad. Det är viktigt att svälta hunden. Den ska ha fri tillgång på vatten men dock får den inte dricka för mycket på en gång. Fyll skålen med ett par deciliter ljummet vatten (är vattnet för kallt kan det framkalla kräkning). Fyll sedan på skålen varannan timme.

Ge ingen mat på två dygn. Nästan alla maginfluensor börjar med kräkningar i ett par dygn och övergår därefter i diarré. Dessa diarréer kan lindras med hjälp av stoppande diarrétabletter eller en speciell pasta. Kontakta din veterinär för mer information. Om din hund blir apatisk eller får hög feber skall du kontakta din veterinär.

HAR HÖRT TALAS OM ETT LUGNANDE MEDEL SOM FINNS ATT KÖPA TILL HUNDAR. VAR KÖPER MAN DET? KAN DET VARA SKADLIGT? JAG TÄNKER PÅ NYÅR OCH DE GÅNGER MIN HUND BLIR SÅ UPPSTRESSAD. FINNS DET NÅGOT ANNAT JAG KAN GÖRA FÖR ATT FÖREBYGGA STRESS?

Anton

HEJ ANTON!

Det finns flera olika lugnande medel som vi rekommenderar. I första hand föreslår vi att undvika dessa och istället försöka att t.ex lämna bort hunden till någon bekant som bor på landet där det inte smäller lika mycket som det gör i stan. Om detta inte går finns det även lugnande feromoner (D.A.P). I nödfall använder vi Plegiciltabletter. Vi rekommenderar dock en veterinärundersökning innan försäljning av dessa tabletter.

FÅGOR SKICKAS TILL:

Fritt Följ c/o Josefin Mälman,
Skrivaregatan 5, 586 47 Linköping
eller på mail tidningen@frittfolj.se

Varmt välkomna!

Djursjukhuset i Jägarvallen har sedan 1969 en djursjukvård präglad av personlig service, kompetens och kvalitet.



Vi stödjer Fritt Följ!

Som medlem får du 10% rabatt på

- HD- och AD-röntgen
- Vaccinationer (ej rabies eller Leptosirosvaccin)
- Normalfoder från Specific och Eukanuba!

Vaccination "drop in"

måndag-fredag 9.00-12.00, 13-16
tisdag-torsdag 9.00-12.00, 13-19
lördag-söndag 9.30-11.30

(Gäller ej rabies och leptosirosvaccin)

Våra öppettider

måndag-fredag 8.30-17.00
tisdag-torsdag 8.30-20.00
lördag-söndag 9.30-11.30

Jägarvallsvägen 2, 584 22 Linköping
Telefon: 013-21 25 10

E-post: info@djursjukhuset.info
www.djursjukhuset.info